

Discussie naar aanleiding van de presentatie van de pilot Schakelplaats

Community of practise ondernemerschap

Samen nieuwe kennis creëren

CoP's zijn in korte tijd een gevelegd begrip geworden in de groene kenniswereld. Netwerkachtige bijeenkomsten waarop deelnemers samen leren door kennis en ervaring rond een bepaald thema te delen. Op bezoek bij de Community of Practise Ondernemerschap.

Alweer zo'n bericht in mijn Outlook. 'Welkom bij de CoP Outdoor Life'. Door klikken en inloggen leidt tot een webpagina waarin docenten Groene Ruimte van aoc's en medewerkers van IPC Groene Ruimte, Ontwikkelcentrum en Wageningen Bibliotheek elkaar vinden. Ze wisselen nieuws uit via een weblog, kunnen commentaar geven en hebben vanuit deze pagina toegang tot allerlei relevante bronnen.

Livelihood-CoP's schieten als paddenstoelen uit de grond. Als vervolg op het Groene Lab en bij de programma's van de Groene Kennis Coöperatie. Niet alleen

virtueel maar ook *live*. Zo organiseren de programmateams van de Groene Kennis Coöperaties regelmatig CoP's waarbij naast de teamleden nadrukkelijk ook andere geïnteresseerden welkom zijn.

Draagvlak verbreden

13 maart half één, conferentiecentrum De Wageningse Berg. 'Wageningen UR-AgroCenter voor Duurzaam Ondernemen en het Programmateam Ondernemerschap van de Groene Kennis Coöperatie organiseren een Community of Practise', had ik gelezen in de e-mailbijlage. Good practises in onderwijs en on-

derzoek op het gebied van ondernemerschap is het thema.

Een gezelschap van een kleine veertig personen zit aan de lunch. Veel bekende gezichten en onderzoekers. Eerst eten en dan aan het werk, is blijkbaar het motto.

Een half uur later geven organisatoren Harry Kortstee van het LEI en Wiggele Oosterhoff van de CAH Dronten uitleg over doel, organisatie en ambities van deze CoP en lichten vervolgens het middagprogramma toe. LNV wil hoogwaardig ondernemerschapsonderwijs en duurzame kruisbestuiving tussen on-

derwijs en onderzoek. De Groene Kennis Coöperatie heeft dat opgepakt. De CoP Ondernemerschap moet daarom een vaste groep worden om een structureel verband te krijgen tussen onderwijs en onderzoek. Dit jaar zullen nog drie CoP's Ondernemerschap volgen. Echter niet in Wageningen zoals nu, maar in de regio op een bedrijf. Ook zijn er plannen voor een landelijke dag over ondernemerschap in het groene onderwijs. "Het doel is om het ondernemerschap in de opleidingen en de praktijk te versterken", aldus Wiggele Oosterhoff. Het draagvlak voor dit thema in het onderwijs moet daarvoor volgens hem allereerst verbreed worden. Oosterhoff noemt een paar vraagstukken die daarbij aan de orde zijn. "Kunnen we het rijtje vakman, manager en ondernemer in het verlengde van elkaar zien of ligt het toch ingewikkelder?" En de positie van het vmbo bij het thema ondernemerschap. "We staan voor de uitdaging dat er nadrukkelijk bij te betrekken."

Waarde voor onderwijs

Communities of practise zijn netwerken of discussieplatforms waarin experts met een zelfde interesse hun kennis en ervaringen delen met het doel nieuwe kennis en innovatie te creëren. Meestal gaat het daarbij om complexe vraagstukken. Deze Google-informatie en de gang van zaken op deze middag komen aardig overeen. De presentatie van de twee good practises leiden tot stevige discussies waarin de waarde voor het onderwijs kritisch beschouwd wordt. De p van 'practise' is te beluisteren in de onderwijs- en onderzoekspraktijk van de deelnemers die steeds in hun discussiebijdragen doorklinken.

Onderzoeker Thomas Lans (leerstoelgroep Educatie en competentiestudies Wageningen Universiteit) geeft een presentatie van zijn ondernemersscan. O.a. HAS Den Bosch, Aequor en Clusius College werkten eraan mee. De scan wordt flink tegen het licht gehouden. Wat is de waarde hiervan voor ons onderwijs, is daarbij de vraag. De competentiebeschrijvingen van ondernemers in de kleinere land- en tuinbouwbedrijven zijn wetenschappelijk interessant en in de vorm van de scan zeer bruikbaar voor

de begeleiding van ondernemers. Niet om hun competenties snel te kunnen meten, maar om een goed begeleidingsgesprek met ondernemers te voeren. "Maar wel alleen door goed getrainde mensen", benadrukt Clusius-docent Piet Vlaming. Lans maakte voor het Clusius College een aangepaste versie voor het onderwijs en Vlaming is daar heel tevreden over. Voor hem is de waarde voor het onderwijs duidelijk. "Een aantal docenten heeft met heel wat ondernemers gesproken. Daarmee hebben ze belangrijke competenties ontwikkeld." Ook de overige deelnemers aan de CoP reageren positief. "Er zijn wel meer van dit soort scans in omloop", luidt een van de reacties, "maar dat deze juist de land- en tuinbouw betreft, is interessant."

Match

Ondernemers staan ook centraal in de good practise 'Schakelplaats'. PPO-medewerker Herman Schoorlemmer, AOC Terra-docent Alfred van den Akker, leerlingen Harm Withaar en Lennard Keizer en veehouder Wout van Daltsen vertellen over de aanpak en hun ervaringen. In deze pilot worden 80 aoc-leerlingen van AOC Terra en Cita-verde College op basis van hun specifieke leervraag gekoppeld aan een ondernemer met een aansluitende ontwikkelingsvraag. 40 Boeren en tuinders uit vier sectoren doen mee. Ook Aequor was erbij betrokken. De ontwikkelingsvraag uit het bedrijf ontwikkelingsplan van de ondernemer wordt *gematcht* met een leerling die een daarbij passende leervraag heeft. De ondernemers worden daarbij ondersteund door middel van een tien-daagse business class en de leerlingen vanuit het onderwijsprogramma. De school krijgt daarmee een vaste groep bedrijven om zich heen en wordt daarmee regisseur van leren in de praktijk. De eerste ronde verliep nog niet op rolltjes, onderkennen de leerlingen en ondernemer Van Daltsen. Maar als de kinderziekte eruit zijn wordt het mooi project, zo vinden ze. Op de vraag 'kun je dit een lerend systeem noemen?', wordt tijdens de discussie niet echt ingegaan. Het lijkt erop dat iedereen daar wel van overtuigd is. De toegankelijkheid van kennis uit Wageningen – voor de leerlin-

Halen en brengen, ook tijdens het speeddaten

gen heel belangrijk voor het uitvoeren van hun project op het bedrijf - lijkt de aanwezigen meer bezig te houden. "Die is slecht", luidt het oordeel van docent Alfred van den Akker. "We adviseren onze leerlingen om maar gewoon Google te gebruiken."

Dat harde oordeel zet overigens niet de toon in het gesprek tussen onderwijsmensen en onderzoekers in deze bijeenkomst. 'CoP's beginnen met halen en brengen en werken toe naar leren van elkaar' luidde een van de uiteenzettingen over communities of practise die ik voorafgaand aan de bijeenkomst gelezen had. De CoP Ondernemerschap verkeert nog in een pril stadium, maar vertoont er alle kenmerken van. □